

**KEMAHIRAN INSANIAH DALAM PEMBELAJARAN
KURSUS TAMADUN ISLAM DAN TAMADUN ASIA:
PERSPEKTIF PELAJAR UNIVERSITI MALAYSIA SABAH**

**KEMAHIRAN INSANIAH DALAM PEMBELAJARAN
KURSUS TAMADUN ISLAM DAN TAMADUN ASIA:
PERSPEKTIF PELAJAR UNIVERSITI MALAYSIA SABAH**

**ROS AIZA MOHD MOKHTAR
ABD HAKIM MOHAD
EARNIE ELMIE HILMI
SARIP ADUL
AHMAD TARMIZI ABDUL RAHMAN**

PENERBIT UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

Kota Kinabalu • Sabah • Malaysia

<http://www.ums.edu.my>

2011

Ahli Majlis Penerbitan Ilmiah Malaysia (MAPIM)

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau dikeluarkan ke dalam sebarang bentuk sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Penerbit Universiti Malaysia Sabah, kecuali seperti yang diperuntukkan dalam Akta 332, Akta Hak Cipta 1987. Keizinan adalah tertakluk kepada pembayaran royalti atau honorarium.

Segala kesahihan maklumat yang terdapat dalam buku ini tidak semestinya mewakili atau menggambarkan pendirian mahupun pendapat Penerbit Universiti Malaysia Sabah. Pembaca atau pengguna buku ini perlu berusaha sendiri untuk mendapatkan maklumat yang tepat sebelum menggunakan sebarang maklumat yang terkandung di dalamnya. Pandangan yang terdapat dalam buku ini merupakan pandangan ataupun pendapat penulis dan tidak semestinya menunjukkan pendapat atau polisi Universiti Malaysia Sabah. Penerbit Universiti Malaysia Sabah tidak akan bertanggungjawab terhadap sebarang masalah mahupun kesulitan yang timbul, sama ada secara menyeluruh atau sebahagian, yang diakibatkan oleh penggunaan atau kebergantungan pembaca terhadap kandungan buku ini.

Perpustakaan Negara Malaysia

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Kemahiran insaniah dalam pembelajaran kursus Tamadun Islam dan Tamadun Asia:

perspektif pelajar universiti / Ros Aiza Mohd Mokhtar ... [et al.]

Bibliografi: ms.

ISBN 978-967-5224-65-2

1. Universiti Malaysia Sabah--Curricula 2. University and colleges--Curricula--Sabah. 3. Graduate students--Life skills guides. 4. Graduate students--Conduct of life. I. Ros Aiza Mohd Mokhtar, 1974-,
378.59521

Dicetak oleh:

Percetakan CCS Sdn. Bhd. (225662-A)

KANDUNGAN

	Halaman
<i>Prakata</i>	
<i>Senarai Jadual</i>	
BAB 1 : PENGENALAN	1
Pendahuluan	
Latar Belakang Kajian	
Pernyataan Masalah	
Objektif Kajian	
Definisi	
Kerangka Konsep	
Hipotesis	
Skop dan Batasan Kajian	
Kepentingan Kajian	
BAB 2 : SOROTAN LITERATUR	7
Pengenalan	
TITAS	
Kemahiran Insaniah	
Kajian-kajian Lepas	
Rumusan	
BAB 3 : METODOLOGI KAJIAN	13
Pengenalan	
Reka bentuk Kajian	
Populasi dan Persampelan	
Instrumen Kajian	
Kesahan dan Kebolehpercayaan Alatan Kajian	
Prosedur Kajian	
Analisis Data	

BAB 4 : DAPATAN KAJIAN DAN PERBINCANGAN 17

Pengenalan

Maklumat Latar Belakang Responden

Taburan Responden Mengikut Jantina

Taburan Responden Mengikut Tahun Pengajian

Taburan Responden Mengikut Sekolah Pengajian

Taburan Responden Mengikut Keturunan

Taburan Responden Mengikut Agama

Analisis Keberkesanan dan Kesesuaian Penerapan KI

Pemikiran Kritis dan Kemahiran Menyelesaikan Masalah

Etika dan Moral Profesional

Kemahiran Kerja Berpasukan

Pembelajaran Berterusan dan Pengurusan Maklumat

Perkaitan di antara Faktor Latar Belakang Pelajar UMS dengan

Keberkesanan Penerapan KI

Perbezaan Tahap Keberkesanan Penerapan KI Mengikut Latar

Belakang Responden

BAB 5 : RUMUSAN DAN CADANGAN 55

Pendahuluan

Rumusan

Cadangan

Penutup

RUJUKAN

INDEKS

SENARAI JADUAL

Jadual		Halaman
2.1	Tahap kemahiran insaniah	8
3.1	Pembahagian nilai mata	14
3.2	Kesahan dan kebolehpercayaan alat kajian	15
4.1	Maklumat latar belakang responden	18
4.2	Analisis keberkesanan dan kesesuaian penerapan KI menggunakan TITAS	20
4.3	Respons pelajar terhadap soalan 1 (CTPS 1 KIM)	22
4.4	Respons pelajar terhadap soalan 2 (CTPS 4)	23
4.5	Respons pelajar terhadap soalan 3 (CTPS 5)	24
4.6	Respons pelajar terhadap soalan 4 (CTPS 3 KIM)	25
4.7	Respons pelajar terhadap soalan 5 (CTPS 4)	26
4.8	Respons pelajar terhadap soalan 6 (CTPS 5)	27
4.9	Respons pelajar terhadap soalan 7 (CTPS 1 KIM)	28
4.10	Respons pelajar terhadap soalan 8 (CTPS 3 KIM)	29
4.11	Respons pelajar terhadap soalan 9 (CTPS 2 KIM)	30
4.12	Respons pelajar terhadap soalan 10 (CTPS 2 KIM)	31
4.13	Respons pelajar terhadap soalan 11 (CTPS 2 KIM)	32
4.14	Respons pelajar terhadap soalan 12 (CTPS 1 KIM)	33
4.15	Respons pelajar terhadap soalan 13 (EM 1 KIM)	34
4.16	Respons pelajar terhadap soalan 14 (EM 2 KIM)	35
4.17	Respons pelajar terhadap soalan 15 (EM 3 KIM)	36
4.18	Respons pelajar terhadap soalan 1 (TS 1 KIM)	37
4.19	Respons pelajar terhadap soalan 2 (TS 4)	38
4.20	Respons pelajar terhadap soalan 3 (TS 2 KIM)	39
4.21	Respons pelajar terhadap soalan 4 (TS 1 KIM)	40
4.22	Respons pelajar terhadap soalan 5 (TS 2 KIM)	41
4.23	Respons pelajar terhadap soalan 6 (TS 3 KIM)	42
4.24	Respons pelajar terhadap soalan 7 (TS 3 KIM)	43
4.25	Respons pelajar terhadap soalan 8 (TS 4)	44

4.26	Respons pelajar terhadap soalan 9 (TS 5)	45
4.27	Respons pelajar terhadap soalan 10 (LL 1 KIM)	46
4.28	Respons pelajar terhadap soalan 11 (LL 2 KIM)	47
4.29	Respons pelajar terhadap soalan 12 (LL 3 KIM)	48
4.30	Korelasi di antara latar belakang pelajar UMS dengan keberkesanan penerapan KI	49
4.31	Ujian- t yang mengukur perbezaan keberkesanan penerapan KI mengikut jantina	50
4.32	Analisis ANOVA sehala bagi menilai perbezaan keberkesanan penerapan KI mengikut tahun pengajian	51
4.33	Analisis Post-Hoc (LSD) bagi menilai perbezaan keberkesanan penerapan KI mengikut tahun pengajian	51
4.34	Analisis ANOVA sehala bagi menilai perbezaan keberkesanan penerapan KI mengikut sekolah pengajian	52
4.35	Analisis Post-Hoc (LSD) bagi menilai perbezaan keberkesanan penerapan KI mengikut sekolah pengajian	52
4.36	Analisis ANOVA sehala bagi menilai perbezaan keberkesanan penerapan KI mengikut keturunan	53
4.37	Analisis ANOVA sehala bagi menilai perbezaan keberkesanan penerapan KI mengikut agama	54
4.38	Analisis Post-Hoc (LSD) bagi menilai perbezaan keberkesanan penerapan KI mengikut agama	54

PRAKATA

Alhamdulillah syukur ke hadrat Allah SWT kerana dengan limpah kurnia-Nya para penulis dapat menghasilkan dan menyiapkan monograf ini. Penyelidikan bagi menyiapkan monograf ini telah dimulakan pada Oktober 2008 dan disempurnakan pada November 2009. Kajian ini merupakan usaha menilai keberkesanan penerapan kemahiran insaniah dalam pembelajaran kursus Tamadun Islam dan Tamadun Asia (TITAS) dalam kalangan pelajar Universiti Malaysia Sabah (UMS).

Dalam ruangan ini, penulis ingin mengambil kesempatan untuk merakamkan ucapan penghargaan kepada pihak pengurusan Pusat Penyelidikan dan Inovasi (PPI), UMS serta rakan-rakan dan semua pihak yang telah banyak berkongsi pengalaman dan membantu menjayakan penyelidikan ini. Semoga Allah SWT memberkati usaha yang telah diberikan.

Diharapkan agar usaha penyelidikan ini sekurang-kurangnya dapat menyediakan maklumat, bahan dan sumber rujukan ke arah memantapkan keberkesanan penerapan kemahiran insaniah dalam kalangan pelajar, khususnya dalam pembelajaran kursus TITAS.

Ros Aiza Mohd Mokhtar *et al.*
Pusat Penataran Ilmu dan Bahasa
Universiti Malaysia Sabah